Datum raad	5 november 2020	Zaaknummer	1948343280
Datum college	22 september 2020		
		Portefeuille	Economie, financiën, ruimtelijke ordening J.H.M. Goijaarts

Onderwerp Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Samenvatting
In de Gemeentewet is vastgelegd dat de raad de begroting vaststelt. De programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 die u wordt aangeboden bevat de uitwerking van het collegeprogramma Mijlpalen van Meierijstad. Zowel de activiteiten van de jaarschijf 2021 uit het collegeprogramma en de aanvulling bij de kadernota's vanaf 2019 zijn in de programmabegroting 2021 opgenomen met de daarbij benodigde middelen.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad
Besluit nemen om de programmabegroting vast te stellen

Behandeling in commissie
Gezamenlijke commissievergadering REB en M&M, 15 oktober 2020

Ontwerpbesluit gemeenteraad
1. De programmabegroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 van de gemeente Meierijstad vast te stellen
2. De kredieten voor nieuwe investeringen 2021 die de korte route volgen beschikbaar te stellen tot een bedrag van € 2.876.000.
3. De kredieten voor vervangingsinvesteringen 2021 beschikbaar te stellen tot een totaalbedrag van € 1.559.000 en de jaarlijkse lasten te dekken uit het budget voor vervangingsinvesteringen.
4. De bestemmingsreserve Sociaal Domein te handhaven voor het bestedingsdoel transformatie, preventie en innovatie binnen het sociaal domein.
5. Kennis te nemen van de 4G-monitor Sociaal Domein juli 2020

Waarom naar de raad
Vanwege kader stellende rol.

Aanleiding
De verplichting om als gemeente een programmabegroting vast te stellen is geregeld in de gemeentewet. Artikel 190, lid 1 van de Gemeentewet stelt dat de gemeenteraad deze vaststelt. Na vaststelling van de programmabegroting kan het college uitvoering geven aan de begroting 2021 binnen de door de raad vastgestelde kaders. De programmabegroting 2021 wordt na vaststelling naar de provincie gestuurd ter goedkeuring.

Argumenten
1.1 Door het vaststellen van de programmabegroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 voldoen we aan de verplichting, zoals geregeld in art 190 lid 1 van de Gemeentewet.

2.1 Door het beschikbaar stellen van kredieten met een korte route stelt u het college in staat de uitvoering met ingang van het nieuwe begrotingsjaar op te pakken. De investeringskredieten die u bij de begrotingsbehandeling ter beschikking stelt zijn opgenomen in de samenvatting van de begroting 2021.

3.1 Door het beschikbaar stellen van de investeringskredieten 2021 ter vervanging stelt u het college in staat de uitvoering met ingang van het nieuwe begrotingsjaar op te pakken. De investeringskredieten die u bij de begrotingsbehandeling ter beschikking stelt zijn opgenomen in de bijlage Vervangingsinvesteringen 2021 van de begroting 2021.

4.1 Door het handhaven van de bestemmingsreserve Sociaal Domein voor het bestedingsdoel "transformatie, preventie en innovatie binnen het sociaal domein" blijven de middelen beschikbaar voor het uitvoeren van activiteiten in de lijn met de vastgestelde strategische visie Sociaal Domein.

In de begroting 2020 hebben we aangegeven dat we bij deze begroting het voortbestaan en de hoogte van de bestemmingsreserve Sociaal Domein opnieuw zouden bezien.

In de loop van dit jaar is duidelijk geworden dat de "gesloten kolom sociaal domein" zoals deze bij de start van Meierijstad was bedoeld niet meer houdbaar is. We hebben deze dan ook in de begroting 2021 losgelaten.

Het in stand houden van een gesloten systeem stuit op de regelgeving van de BBV en is steeds meer een kunstmatig systeem. Dat laatste wordt onder meer veroorzaakt doordat in de Algemene Uitkering middelen voor het sociaal domein niet meer één op één herleidbaar zijn. Aan de andere kant maakt budgettaire krapte in de jeugdhulp en Wmo (door o.a. het abonnementstarief) het ook noodzakelijk dat gemeenten structurele lasten realistisch ramen in hun begroting. In deze begroting zijn hiervoor dekkingsmiddelen niet ten laste van de reserve gebracht, maar ook voor 1,4 miljoen ten laste van de algemene (dekkings)middelen. Daarom is het een logische keuze om dat nu los te gaan laten.

Eerder is in Meierijstad door de coalitiepartijen een afspraak gemaakt in het coalitieakkoord met betrekking tot dat gesloten systeem. Deze afspraak komt voort uit de ambitie om middelen die de

gemeente heeft voor het sociaal domein ook aan doelen uit te geven die daarmee samenhangen. Onder meer voor het opvangen van tegenvallers in enig jaar en het kunnen dekken van pilots en projecten die een bijdrage leveren aan innovatie en preventie (transformatie) in het sociaal domein. Eventuele overschotten zijn de afgelopen jaren dan ook voor dat doel apart gezet in een bestemmingsreserve. Deze werkwijze was in de voormalige 3 gemeenten ook al van toepassing. Daarom startte Meierijstad met een bestemmingsreserve sociaal domein van circa € 8 miljoen.

Hoe willen we vanaf 2021 omgaan met de bestemmingsreserve sociaal domein?

De bestemmingsreserve Sociaal Domein heeft tot nu toe twee bestedingsdoelen:

- het opvangen van eventuele gevolgen in verband met de grote risico's van de decentralisaties (bron: nota reserves en voorzieningen 2017)
- investeringen in het sociaal domein om preventie en innovatie te versterken (bron: Visie op het Sociaal Domein en het Beleidskader Sociaal Domein)

Het eerste bestedingsdoel van het opvangen van risico's binnen het sociaal domein met de bestemmingsreserve sociaal domein is op begrotingsbasis niet meer mogelijk vanaf 2020. Vanaf 2020 geldt het gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 (GTK2020). Hierin is o.a. opgenomen dat een bestemmingsreserve geen onderdeel uit kan maken van de zogenaamde weerstandscapaciteit. Dit betekent dat onze algemene risico reserve ook groot genoeg moet zijn voor het afdekken van de risico's voor het sociaal domein. We hebben bij de begroting 2020 het GTK2020 al gevolgd en risico's sociaal domein begrotingstechnisch afgedekt binnen de algemene risico reserve.

Het tweede bestedingsdoel van investeringen in het sociaal domein om preventie en innovatie te versterken is een bestuurlijke keuze.
Wij stellen voor de bestemmingsreserve sociaal domein te handhaven met het doel: Investeringen in het sociaal domein mogelijk te maken met betrekking tot transformatie, preventie en innovatie.

Concreet betekent dit dat de middelen die vanuit de bestemmingsreserve Sociaal Domein al zijn gekoppeld aan bestedingsdoelen en –projecten, hieraan gekoppeld blijven.
De middelen die vanuit de bestemmingsreserve Sociaal Domein nog niet zijn gekoppeld aan bestedingsdoelen nemen we op in een meerjarig bestedingsplan. Het uitgangspunt hiervoor zijn de doelen uit het Beleidskader Sociaal Domein. Bij een reserve gaat het om incidentele middelen en dus ook om incidentele uitgaven. Een meerjarig bestedingsplan op hoofdlijnen is opgenomen in de begroting 2021 – onderdeel financiën – bestemmingsreserve sociaal domein.
De besteding van een deel van de middelen vindt plaats in de jaren 2022 en verder. Daarmee zijn het volgende college en de gemeenteraad ook voorzien van middelen om te investeren in preventie en innovatie van het sociaal domein.

5.1. Door kennis te nemen van de 4G Monitor Sociaal Domein 4G juli 2020 ontvangt u meer sturingsinformatie.

De 4G Monitor Sociaal Domein is ontwikkeld om meer sturingsinformatie te ontwikkelen ten behoeve van de gemeenteraad van Meierijstad. Hieraan is een rekenkameronderzoek en een beeldvormende avond vooraf gegaan. Tijdens de beeldvormende avond heeft overleg met de gemeenteraad plaatsgevonden over de vorm en de opzet. Deze monitor is aanvullend op de verplichte indicatoren die in de begroting zijn opgenomen.

De 4 G’s staan voor Geld, Geluk, Gezondheid en Gezin. Samen geven die een overzichtelijk beeld van ontwikkelingen binnen het sociaal domein. De 4 onderwerpen worden weergegeven aan de hand van tabellen. Per onderwerp worden conclusies en aanbevelingen gegeven.

De 4G Monitor Sociaal Domein ontvangt u jaarlijks bij het aanbieden van de begroting. De monitor heeft een strategisch karakter op basis waarvan meerjarig beleid kan worden ontwikkeld, geïntensiveerd of kan worden bijgesteld.

Kanttekeningen
4.1 Door het in stand houden van een bestemmingsreserve sociaal domein is de integrale afweging bij de kadernota niet volledig van toepassing op alle beleidsterreinen.

Communicatie
De programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 wordt digitaal beschikbaar gesteld (https://meierijstad.begroting-2021.nl).

Participatie
n.v.t.

Duurzaamheid
De programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 beogen een duurzaam financieel gezonde positie van de gemeente Meierijstad. Inhoudelijk kunt u duurzaamheid vinden bij de programmalijn duurzaamheid en diverse begrotingsprogramma's.

Financiële toelichting
De programmabegroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 zijn structureel en reëel in evenwicht. Dat wil zeggen dat jaarlijks terugkomende lasten en jaarlijks terugkomende baten met elkaar in evenwicht zijn en dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Het verloop van de begrotingscijfers opgenomen in onderstaande tabel:

Kaderbrief naar programmabegroting (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Geraamd resultaat (startsituatie)	306	1.408	2.411	2.066
Wettelijke ontwikkelingen kaderbrief	-1.762	-1.762	-1.762	-1.762
Ontwikkelingen bestaand beleid	905	1.647	754	860
Financieel technische aanpassingen	3.050	2.013	1.364	1.166
Geraamd resultaat bestaand beleid	2.499	3.306	2.767	2.330
Ontwikkelambities	-167	-165	-479	-475
Risico's corona	-1.000	-1.000		
Geraamd resultaat inclusief ontwikkelambities	1.332	2.141	2.288	1.855
Incidentele baten en lasten	466	466	310	270
Structureel geraamd resultaat programmabegroting 2021	**1.798**	**2.607**	**2.598**	**2.125**
Meerjareninvesteringsplan (MIP)	0	-315	-423	-1.841
Structureel geraamd resultaat inclusief MIP	1.798	2.292	2.175	284

Het structureel geraamd resultaat bepaalt de vorm van toezicht door de provincie. Dit berekenen we door het geraamd resultaat te ontdoen van incidentele lasten en baten. Ter verduidelijking: door het elimineren van incidentele lasten gaat het structureel geraamd resultaat omhoog. Eliminatie van incidentele baten heeft een tegenovergesteld effect.

In het geraamd resultaat bestaand beleid zijn de wettelijke ontwikkelingen uit de kaderbrief, ontwikkelingen bestaand beleid en financieel technische aanpassingen opgenomen. De financiële consequenties van de integrale afweging van het college voor nieuwe bestedingen en investeringen 2021 is te lezen op de regel ontwikkelambities. Daarnaast stellen wij voor om in de jaren 2021 en 2022 telkens € 1 miljoen beschikbaar te stellen om de extra lasten en minder baten die zullen optreden als gevolg van de corona crisis te kunnen opvangen. Wij doen dit omdat wij de exacte effecten nog niet kennen. Wij bieden u bij de berap en in december weliswaar de eerste inzichten aan, maar verwachten dat pas bij de jaarrekeningen van veel maatschappelijke partijen nauwkeurigere gegevens beschikbaar komen. De genoemde bedragen zijn aanvullend op wat het Rijk aan compensatie biedt en die via landelijke verdeelsleutels naar de gemeente komen.

Meer financiële toelichting is opgenomen o.a. in de samenvatting en het onderdeel financiën van de programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024.

Planning
Gezamenlijke commissievergadering 15 oktober 2020.

Rechtsbescherming
n.v.t.

Monitoring en evaluatie
De monitoring en evaluatie vindt plaats binnen de planning & control cyclus 2021.

Bijlagen
Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Onderliggende documenten
4G monitor Sociaal Domein juli 2020

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 22 september 2020

Gelet op artikel 190, lid 1 van de Gemeentewet

Besluit gemeenteraad:

1. De programmabegroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 van de gemeente Meierijstad vast te stellen
2. De kredieten voor nieuwe investeringen 2021 die de korte route volgen beschikbaar te stellen tot een bedrag van € 2.876.000.
3. De kredieten voor vervangingsinvesteringen 2021 beschikbaar te stellen tot een totaalbedrag van € 1.559.000 en de jaarlijkse lasten te dekken uit het budget voor vervangings-investeringen.
4. De bestemmingsreserve Sociaal Domein te handhaven voor het bestedingsdoel transformatie, preventie en innovatie binnen het sociaal domein.
5. Kennis te nemen van de 4G-monitor Sociaal Domein juli 2020

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 5 november 2020

De raad voornoemd,

De griffier,	De voorzitter,
A.F.J. Franken	ir. C.H.C. van Rooij